

14 שוטרים נגד אזרח

בועז סנג'רו

בין השורות של פסקי דין מבצבצת לעיתים תמונה של מעצר אלים, שבו מפעילים שוטרים כוח מופרז נגד עצור, אבל דווקא הוא מואשם בתקיפתם. קשה להאמין שאזרח העז לתקוף חבורה של שוטרים מיומנים, ולמרות זאת השופטים מקבלים על פי רוב את עדויות השוטרים, דוחים את גרסת האזרח ומרשיעים אותו. חסר בפסיקה החשד שמא לאחר שפגעו באזרח ללא הצדקה, ומחשש שמא יגיש נגדם תלונה למחלקה לחקירות שוטרים, הם בודים מלבם תיאור של תקיפתם. רק לעתים נדירות מתרחש נס ובית המשפט חושף את האמת.

נס כזה התרחש לאחרונה בפסק דין שנתן השופט פאול שטרק בתיק פלילי (ירושלים) 24610-05-15. התיק הגיע לבית המשפט בעקבות אירוע שבו אדם שמע את אחד משכניו צועק בביתו בכעס. הוא דימה שפרצה מריבה בין השכן לאשתו, והזעיק את המשטרה. שוטרים שבאו למקום שאלו את האשה אם "הכל בסדר" והיא אישרה זאת באוזניהם, אבל הם החליטו לעצור את האזרח שצעק – ללא צו וללא עילת מעצר.

האזרח סירב להיעצר. השוטרים גייסו כוחות נוספים והתנפלו עליו, תוך שהם מכוונים אליו נשק. הם אזקו אותו בידיו וברגליו, הכוהו, הטיחוהו בקרקע, חישמלו אותו באמצעות "שוקר" ולקחו אותו לתחנת המשטרה. אחיו שנכח במקום אמר שיתלונן, ואז אזקו גם אותו. האזרח הואשם בתקיפת שוטרים,

באיומים ובהעלבת עובד ציבור. סוללת שוטרים התייצבה להעיד נגדו. מטעם ההגנה העידו הנאשם, אחיו, רעייתו, נער שכן ועד נוסף. בתי המשפט נוטים להעדיף עדויות של שוטרים ולדחות את עדויות עדי ההגנה, בנימוק שהן מוטות לטובת הנאשם. אבל במקרה הזה העד הנוסף, עוז שמו, שפך אור על האירוע.

פסק דין שזיכה אזרח מאשמה של תקיפת שוטרים מלמד כי היחס הנכון לעדויות של אנשי משטרה הוא "כבדהו וחשדהו"

כך מתאר השופט את עדותו: "העד נחשף לאירוע... באופן עקיף בהיותו עצור באותו יום. העד סיפר כי בזמן שהיה עצור בתוך ניידת משטרה היה עד לשיחה שהתנהלה בין שוטרים ברשת הקשר. העיד כי היה עד להתנהגות של שוטרים שאפילו מעבריינים לא היה מצפה להתנהג כך. שמע שוטרים מדברים בקשר ומתאמים גרסאות לאירוע... שמע ששוטר אומר לשוטר אחר שהמכה שקיבל בחדר הכושר לפני האירוע זו המכה שהוא קיבל מהעצירה לדבריו, שמע שוטר שדיבר עם רופא ואמר לו שכואב לו מכיוון שקיבל בעיטה, הרופא השיב כי זה נראה יותר משהו של שרירים".

והנה קטע מעדותו של עוז: "שמעתי אדם שמנחה את כל המעורבים בשיחה... הוא נתן את כל ההוראות מה לעשות. בפירוש שמעתי אותו מנסה להסביר לו איזה שאלות ישאלו

אותו ומה הוא צריך לומר לגבי המכות שהוא קיבל מאותו עציר".

עדותו של עוז חשפה את האמת והשקד בדברי העדים האחרים במשפט. השופט שטרק מצא סתירות משמעותיות בין עדויות השוטרים. הוא גם קבע כי עדויותיהם של עדי ההגנה אמינות. כן כתב כי עדותו של עוז על תיאום גרסאות שקריות בין השוטרים "מהימנה ומרתקת".

בפסק הדין, שבו זיכה את הנאשם, כתב השופט כי מדובר ב"אירוע שיצא מכלל שליטה, התנהלות לא נכונה של שוטר בשטח... שיקול דעת שגוי הוביל... למעצרו הכוטה של הנאשם... היו מעורבים לפחות 14 שוטרים, שש ניידות וניידת כיבוי אש... אילו השוטר בשטח היה קשוב לנאשם ולמשפחתו, כל האירוע היה נחסך... שוטרים מתאמים ביניהם גרסאות... דבר הפוגע בנושאות בטוהר המידות הנדרש מארגון המשרת את הציבור. יש למגרה... מהמשטרה כארגון האמור לשמור על החוק והסדר... שימוש בכוח מופרז הגובל בכוחניות ואלימות".

ראוי שפסק הדין הזה, שכתב שופט בבית משפט השלום, יילמד על ידי שופטים בכל הערכאות. בפעמים הבאות שבהן ישמעו שוטרים על אזרח המואשם בתקיפה של חברו רת שוטרים שחבלו בו, עליהם להיזכר בפסק הדין של השופט שטרק. היחס הנכון לעדויות השוטרים הוא "כבדהו וחשדהו". רק כך ישמרו השופטים על חירות האזרח ועל גופו.